

FORNMINNESSÄLLSKAPET PÅ MÄLARÖARNA

Verksamhetsberättelse för år 2014

Styrelse

Kjell Järveborg	Ordförande
Monika Berglund	Vice ordförande
Kjell Rosén	Skattmästare
Berit Eriksson	Sekreterare
Birgitta Ulfson	Ordinarie ledamot, vice sekreterare
Annalise Detthoff	Ordinarie ledamot, Vice kassör
Monica Skarelius	Ordinarie ledamot
Roland Eriksson	Ordinarie ledamot, bibliotekarie
Inger Karlsson	Ordinarie ledamot, Webbansvarig

Revisorer

Roland Permén och Karin Ekarna som ordinarie revisorer samt Bertil Lööf som suppleant.

Valberedning.

Inger Wahlbom sammankallande Roger Andersson ordinarie och Lisbeth Oddmark suppleant.

Sammanträden.

Årsmöte 11 mars samt att styrelsen har haft 11 protokollförda sammanträden.

Medlemsantal:

Medlemsantalet per den 31.12.2014 var 81 stycken varav en är hedersmedlem.

Ekonomi.

Medlemsavgiften, 100 kr för enskild medlem och 50 kr för ungdomar t.o.m. 25 år.
Resultat- och balansräkning bifogas.

Studiecirkelverksamheten.

Cirkelstart våren 10 februari, hösten 15 september.

Under våren diskuterade vi allmänt om hållristningar och runstenar. Med hjälp av kartor försökte vi hitta platser här på våra öar, där man skulle kunna hitta hållristningar. Under hösten började vi undersöka våra ortnamn för att se hur gamla de kunde tänkas vara. Det visade sig inte vara så lätt.

Under hela våren och hösten berättade Birgitta Ulfson fler fornnordiska sagor för oss.

Utflykter.

Den 5 februari gjorde vi ett besök på Östasiatiska museets bergum och såg utställningen

AFRIKANSKA MÄSTERVERK VISAS PÅ ÖSTASIATISKA MUSÉET

Guiden berättade om kungadömet Ife som låg i Nigeria.

Konstens guldålder i Ife ägde rum på 1300-talet. Då tillverkades de viktigaste verken i form av huvuden i kopparlegeringar. Föremål av koppar, "det röda guld", betraktades som extremt värdefulla och var endast förbehållna kungligheter. Det finns totalt 19 kända huvuden i världen, tio av dem kunde man se på utställningen.

Onsdag 9 april Historiska museet

MASSAKERN VID MUREN

Guidad visning av utställningen om Korsbetningen, Visby

Vi hade turen att få Linda Wåhländer som kunnig och trevlig guide. Hon blev så glad att se oss att hon gav oss extra mycket tid till att berätta om utställningen och den hemska massakern.

I juli 1361 invaderades Gotland av Valdemar Atterdags danska soldater och gotländska bönder grep till vapen för att försvara ön. Slutstriden stod vid Visby ringmur. Ungefär 1 800 personer dog i slaget, varav de flesta gotlänningar. De begravdes i stora massgravar.

Lördag 12 april. **ARKEOLOGISEKTIONENS VISNING AV RÖSARING**

Fornminnessällskapet fick delta i Hembygdsförbundets Arkeologisektions visning av denna intressanta plats. Vi fick se en som man tror är en processionsväg, en ganska övervuxen labyrint och många gravar.

VANDRING I BROMMA

Guidad vandring med Nils Ringstedt Bromma hembygdsförening den 21 maj.

Nils visade oss en skålgrops sten alldeles intill Islandstorgets T-banestation och en vacker runsten mitt inne i ett bostadsområde. Flera gravfält och ett område där det finns spår av ett långhus kan man se bland de små villorna inne i Ängby.

Lördagen den 20 september gick vår utflykt till **SÄBY GRAVFÄLT PÅ INGARÖ**

under ledning av vår egen Inger Karlsson. Vi fick se ett mycket stort och vackert gravfält med mängder av järnåldersgravar av varierande storlek. Allt blåbärsris hindrade oss tyvärr från att hitta treuddarna som skulle finnas.

Föredrag

På Årsmötet 11 mars berättade arkeolog **ANNA LIHAMMER** om **VIKINGATIDENS HÄRSKARE**

Anna Lihammer talade om härskarnas gods, gravar och religion.

Utgrävningar har visat att de rikast smyckade gravarna i Skandinavien, gravar med guld, silver och härsarsymboler, ofta var avsedda för kvinnor.

Tisdag 30 september. **UT UR KALAHARI – DRÖMMEN OM DET GODA LIVET**

Föredrag av världsresenären Lasse Berg, som skrivit böckerna Gryning över Kalahari, Skymningssång över Kalahari och Ut ur Kalahari.

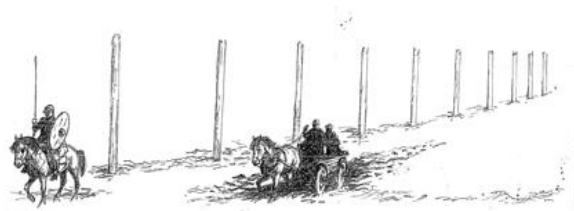
Lasse trollband oss alla med sina teorier om hur vi utvandrade från Afrika. Nu har han kommit fram till vår tid i sin senaste bok.

Evolutionen finns med som ständig bakgrund att förhålla sig till. Människan är gjord för att leva och vandra i små grupper på den öppna afrikanska savannen. Under trivsamt småprat samlar man gemensamt in dagens föda. I dagens postindustriella samhälle befinner vi oss långt ifrån detta ursprung. Ändå arbetar vi hårt för att skapa olika ställföreträdande samlargrupper genom att vara aktiva på nätet eller engagera oss i föreningar.

Torsdag 20 november **FÖREDRAG OM UTGRÄVNINGARNA VID GAMLA UPPSALA**

Arkeolog Lena Beronius berättade om den största utgrävningen någonsin i Gamla Uppsala, då särskilt runt de märkliga stolphålen som förbryllar många. Var det en processionsväg eller något annat? Utvärdering kommer tidigast under 2017, men det kan bli mindre utställningar på Uppland museet under tiden.

Skyltning av fornlämningar.

Vård av fornlämningar

En dag i höstas röjde vi hålvägen vid Ekerö prästgård(Torslunda) på Ekerö. Vägen syns mycket tydligt nu, då sly och annat inte orkar växa upp på samma sätt.

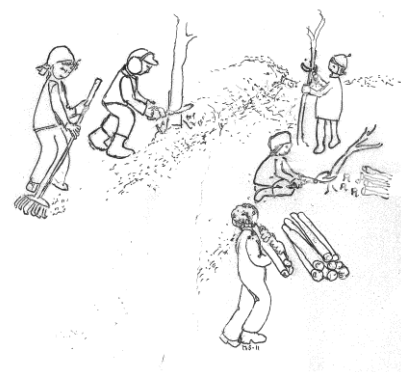

På sensommaren rensade vi runt Törnbystenarna U44 och U45 samt vid runstenen U32 i Solbacka Stenhamra. Där röjde vi från stigen vid Fällvägen upp till runstenen. Dessa tre stenar är fortfarande i mycket gott skick efter Runverkets åtgärder.

Vi röjde också sly runt alla våra blåa skyltar på Färingsö och flyttade skylten vid Svartsjö djurgård till Sundbygärdet.

Vi har också snickrat en stätta som skall placeras vid Galgbackens runstenar under 2015.

Vi har fått svar från Läns museet angående skålgrops stenen vid Kvarsta. De tror inte att stenen är på väg att glida ner i diket, som vi tidigare påpekat, utan lämnar ärendet utan åtgärd.

Hemsidan

Under året har Inger Karlsson kontinuerligt uppdaterat hemsidan.

Fornminnessällskapet hemsidan : <http://www.malero-fornminnes.se>

Med tack för det gångna verksamhetsåret.

Styrelsen för Fornminnessällskapet på Mäläröarna. 2015-02-08